

gehoord, maar nog te weinig van Berlijn gezien om niet den laatsten middag van zijn bezoek aan het aangename boven het nuttige de voorkeur te geven. Zijn indruk is, dat wie eens het Chirurgen-Congres bezocht heeft, er met het vaste voornemen van daan gaat het volgend jaar weer present te zijn.

RUTGERS

◆◆◆◆◆

INGEZONDEN.

Het voorstel van de Afdeling Gorinchem en Omstreken, over ontsmetting en onteigening bij tuberculose.

Misschien kan een kort woord naar aanleiding van bovengenoemd voorstel nu reeds welkom zijn aan de velen, die met Gorinchem een regeling van deze zaak wenschen. Het is een goed ding, dat deze quaestie eens ter sprake is gebracht, maar er behoeft niet gewacht te worden tot de Algemeene Vergadering, naar het mij voorkomt, om te zeggen, dat althans een wetswijziging tot verkrijging van onteigening bij tuberculose onnoodig is, omdat de onteigeningswet, van 28 Augustus 1851, *Staatsblad* n°. 125 er reeds in voorziet. In Hoofdstuk II: „over onteigening bij besmetting” leest men (Art. 69, al. 2): „in zeer dringende gevallen kunnen de Gemeentebesturen hiertoe (tot „de „„ onteigening ter afwering eener gevreesde of tot het stuiten van den „„voortgang eener aanwezige besmetting”) overgaan, mits van hun besluit binnen tweemaal vier-en-twintig uren aan Gedeputeerde Staten kennis „gevende”. De regeling van mogelijke geschillen en de terugbetaling der door de gemeente voorgeschoten gelden door den Staat geschiedt krachtens dezelfde Artt. 70, 71 en 72, waarnaar ook, ter regeling van deze zaken, in Art. 5 van de Wet van 4 December 1872 (*Staatsblad* n°. 134) wordt verwezen. Het eenige verschil is, dat in de laatste wet de Burgemeester alleen reeds bevoegd is tot de onteigening, terwijl in de onteigeningswet die macht berust bij het Gemeentebestuur, dat is bij Burgemeester en Wethouders, en dat daarin ook alleen voor „zeer dringende gevallen” de bevoegdheid wordt gegeven. Verder eischt de wet in het algemeen, dat de onteigening geschiede „ten algemeenen nutte”. Maar het spreekt van zelf, dat deze bepalingen geen belemmering behoeven te zijn. Ook volgens de epidemiewet is de Burgemeester slechts „bevoegd”, en indien hij weigert van zijn bevoegdheid gebruik te maken, kan de Inspecteur hem alleen, krachtens Art. 26, met eenige brieven tot rede trachten te brengen. Die Wethouders zullen de zaak, daar het geld toch wordt terugbetaald, zijn ook wel niet tegenhouden en al dat andere is geheel een quaestie van persoonlijke appreciatie. Toen onlangs, op grond daarvan, een Burgemeester van een plattelandsgemeente tegen de onteigening bij tuberculose bezwaren maakte, heeft de Commissaris der Koningin van de betrokken provincie dan ook een circulaire tot de Gemeentebesturen gericht om hen er op te wijzen, dat de bevoegdheid van Burge-meester en Wethouders tot onteigening van voorwerpen, die in aanraking

zijn geweest met lijders aan andere besmettelijke ziekten dan die genoemd in Art. 1 der epidemiewet, na de invoering dier wet, op den voet van Art. 69 der onteigeningswet, is blijven bestaan, en dat de kosten evenzeer kunnen verhaald worden op het Rijk.

De ontsmetting is echter langs dezen weg niet te verkrijgen natuurlijk. Maar aangezien de gemeente die toch zelf moeten bekostigen, en tot het Dagelijksch Bestuur, door de gemeentewet aan B. en W. opgedragen, ook het toezicht op den publieken gezondheidsdienst behoort, kan, bij eenigen goeden wil, de gemeentelijke kas voor ontsmetting bij iedere andere ziekte evengoed als de officieel-besmettelijke worden aangesproken. Alleen zal hier wellicht de zuinigheid van een Wethouder nu en dan de zaak kunnen bederven.

Afgezien van dit alles zou echter ook aan den wensch van Gorinchem en Omstreken, naar mij voorkomt, niet zoo gemakkelijk kunnen worden voldaan. De tuberculose zonder meer op te nemen onder de ziekten genoemd in Art. 1 zou niet gaan. Zij past in het systeem van de wet, geheel op acute ziekten berekend, niet. En of er een vorm te vinden zou zijn om ze alleen te noemen in Art. 5, als een ziekte waarop evenzeer als op de anderen ontsmetting en onteigening kan worden toegepast, schijnt mij twijfelachtig. Nu de zaak op andere wijze geschikt kan worden, zou de Regeering er buitendien zeker niet toe overgaan, en zou zij er wel de voorkeur aan geven te wachten tot een geheele herziening der wet ook deze quaestie aan de orde brengt.

Mogelijk kan de Algemeene Vergadering ook in zulk een afwachtende houding berusten. Te meer omdat de schatten gelds die thans door het Rijk voor onteigening bij besmettelijke ziekten aan de gemeenten worden vergoed allicht een andere regeling van deze materie eerder noodig zouden maken dan de wijziging door Gorinchem en O. voorgesteld. De buitengewone luchthartigheid waarmede door vele gemeenten ten koste van het Rijk wordt onteigend om eenige, in vergelijking zeer onbeduidende kosten voor ontsmetting uit te sparen, die zij zelf zouden moeten betalen, maakt dat de onteigeningsprocedure op dit punt zeker wel eens mag worden herzien.

En tevens kan dan tijd worden bespaard om nog een oogenblik langer over andere onderwerpen te praten. Vooral om eens kalm te overleggen hoe de Maatschappij zich houden zal nu zij van den trouwen hoeder van onze beroepsbelangen de tragische, en voor mij althans geheel onverwachte, waarschuwing heeft moeten hooren, dat zij den 23 eeuwen ouden grondslag van het vertrouwen dat onze stand geniet zal prijsgeven, indien zij het advies van verleden jaar, krachtens de grootsche indrukken van een onderzoekstocht door de lokalen van de „Algemeene”, door zijn Commissie gegeven, opvolgt.

Dr. M. W. PIJNAPPEL.

MIJN LAATSTE WOORD.

Onze strijd loopt ten einde. Mijn geachte antagonist, de Redacteur-Gérant, beschikt nog wel over zijn gewone strijdlustigheid, maar zooals hij nu voor den dag is gekomen met „Ieder die de laatste alinea” enz., blz. 752, dat kan toch niet op den naam van een wetenschappelijke discussie aan-